

GAZETA TRANSILVANIEI

REDACȚIA ȘI ADMINISTRATIA

PLAȘA LIBERTĂȚII BRAȘOV. —
TELEFON 226

Abonament anual 860 lei.

Pentru străinătate 800 lei.

Anunțuri, reclame, după tarif.

Fondată la 1838 de George Barițiu

Apare de trei ori pe săptămână

„Voi ridica pe cei smeriți — a cuvântat d-nul Iorga la Ploiești — și voi cobori pe cei trufași”.

Și adevăr a spus „apostolul” căci ridicatu-și-a smeritele neamuri!

315 MAI

Furtuna de însuflețire și entuziasm pornită în această zi a anului 1848 de pe Câmpia Libertății, a trezit la o nouă viață neamul românesc din Ardeal.

În Adunarea Națională, ținută în această zi în fața a patruzeți de mii de Români, electrizați de tărnia momentului, s'a stabilit crezul politic al Românilor de dincoace de Carpați și s'a proclamat scuturarea lanțurilor iobăglei de secole, punându-ne în rândul luptătorilor pentru libertatea omenirii.

S'a scris în această cea mai luminoasă pagină din viața politică a neamului nostru, deșteptat la conștiința de sine: principiul libertății naționale, al întocmirii democratice a statului și al dreptății sociale.

Ne închinăm în fața umbrelor mărețelor figuri ale înfăptuirii gloriei acestei istorice zile, — și din toată puterea dorului de bine pentru țară strigăm:

Dă-ne Doamne, mintea și tărnia lor!

Fiți cu luare aminte

Știți, frați dela țară, ce însemnează troaca cu grăunțe. Când începi să o scuturi în fața dobitoacelor de curte, dau năvală mai întâi spre ea cele mai flămânde dintre ele, cele mai lacome și cele mai obraznice.

Ei bine, d-l Iorga, după ce s'a pomenit șef de guvern, neavând oameni și văzându-se în neputința de a strânge în juru-i forțele cu cari să conducă țara, — s'a gândit la troaca cu grăunțe. Timp de o lună a scuturat-o mereu, reușind astfel să se pomenească înconjurat de toți flămânzii și nechemații, cu cari ne promite acum că va pogorâ fericierea și belșugul asupra țării. Cine sunt viitorii „fericitori” ai țării, — e de prisos s'o mai spunem noi, când o spun faptele petrecute: mulți din cei-ce s'au lăsat la început ademeniți de chemarea d-lui Iorga, și'au dat curând seama și văzând pleava de secături și gură-cască, cu cari aveau să lucreze alătura, s-au rușinat și s-au mulțumit de slujbele în cari au fost așezați, dându-și demisia.

Vă puteți deci ușor închipui pe ce mâini am încăput și cine sunt cei chemați să scoată țara din „situația extrem de gravă”, în care, se striga mereu, că ne aflăm.

Cei dintâi aleși ai d-lui Iorga au fost doi oameni pe sprânceană, unși cu toate unsoarele și trecuți prin toate partidele: d-nii Argetoianu și Manoilescu.

Cel dintâi o năpărcă ciocoiască, care urăște pe muncitori, funcționarilor le-a spus „să-și strângă brăcinarele dacă sunt flămânzi”, iar pe țărani nu-i poate suferi, fiindcă — a spus el, ciocoiul, — că „țăranului îi put picoarele”.

Al doilea este un om mic la suflet cu poftă mari, care — așa tinerel cum este — a reușit să se aleagă și el și neamurile cu averi și palate. În ani pușini, trecând prin partide multe, a tras chiulul din răspuțeri, umplându-se de smântână politică până peste cap.

Aștia-s cei dintâi și mai înflăcărați stetnici ai d-lui Iorga, cari au reușit, ca pe lângă ceilalți necunoscuți conducători de ministere, să mai târăie la conducerea țării și partidul liberal al d-lui Duca, care se împotriva în ruptul capului în contra întronării M. S. Regelui Carol II.

Iată deci întreaga cârdășie politică, în care a intrat d-l Iorga! Și nu e măgulitoare vorba Românilor despre „cel-ce se amestecă în tărățe”....

Dușmanit și certat viața întreagă cu liberalii, d-l Iorga a ajuns azi prin torovășia ticluită și făcută de Argetoianu prizonierul lor. Căci se simte de pe acum pumnul, cu care d-l Argetoianu se lăuda mai anii trecuți că-i „înfundă gura d-lui Iorga”. În teleaga politică de azi Argetoianu ține frânele, iar d-l Iorga biciul. Atât a rămas din șefia d-lui Iorga: bucuria copilului care văzându-se cu biciul în mână, crede că el e stăpânul cailor.

Dovada? E făcută. Văzând că se apropie alegerile și

nădejdi ca'n palmă, d-l Argetoianu i-a strigat șefului: la o parte, băete! S'a aruncat stăpân al țării, făcându-se ministru de Interne, adevă jupân al administrației și jandarmeriei.

Pentru ce? Ne-o spune trecutul stăpânirilor liberale, cari n-au cunoscut alegeri fără baionete și fără ajutorul teroarei și încălcării de legi. Prin aceste mijloace cred că-și vor asigura reușita în alegeri, pentru ca apoi să înceapă mai cu nădejde munca de fericire a țării, după sistemul argetoiano-ciocoiist.

Căci primul gând al guvernului de azi s'a îndreptat asupra legii cumulului. Era adevă o lege, adusă de guvernul național-țărănist, care nu da voie unui om să ocupe mai multe slujbe de stat, pentru ca să poată ajunge tot omul la o bucată de pâine. Ei bine, pentru ca să-și poată sătura mai repede flămânzii și să se rotunjească mai de grabă burta ploșnițelor, — s'au gândit dela început la desființarea acestei legi.

Și pentruca milioanele d-lui Argetoianu, și a altor nenorociți înecați în bani ca dânsul să crească mai cu spor alătura de avutul băncilor liberale, pofta celor ce nu se pot mulțumi cu puțin, stă cu dinții rânjiți ca să sfărțice și legea cametei, dând astfel frâu liber lăcomiei cămătarilor.

Iată deci calea pe care guvernul de azi vrea să rostogolească în țară valul fericirii!

Și pentru ca să poată da drumul tuturor fărădelegilor, pentru ca cetățeanul, comuna și județul să nu-și mai cunoască drepturile și îndatoririle între oaltă, au ciuntit legea administrativă. Au produs adevă haosul, în care prefectul cu slujbașii ce-i are la îndemână, pretor, notar, primar etc., își pot face în dragă voie de cap, rămânând soarta cetățeanului la cheremul lor. Au acoperit însă cu o frumoasă minciună gândurile ascunse în această fărădelege și au spus că au suspendat-o „din motive de economie”. Că, adevă, sunt prea mari cheltuielile cerute de îndeplinirea acestei legi.

Mai auzit-ați așa o vorbă?

Ucidem dreptatea, fiindcă e prea scumpă; fugim de lege pentru că ne costă prea mult. Dăm însă frâu liber abuzului și teroarei, pentru ca cetățeanul, — din motive de economie — să ajunge vită sub biciul prefectilor și jandarmilor.

Curat, povestea nebunului, care — pentru ca să scape de cheltueli — strică strunga în care și-a adăpostit oile și le lasă împrăștiate și pradă lupilor.

Așa înțelege guvernul de azi restaurarea țării!!

Și e numai începutul unei guvernări, care, — născută în această zodie a fărădelegilor, — e ușor de văzut încătrău ne împinge.

Mintea omului întreg la cap pătrunde și vede limpede haosul ce ni-l pregătește această cărmuire. Nu mai e nevoie de lămuriri!

A-ți spune votul după glasul inimii în alegeri, însemnează a-ți croi singur soarta.

Să știți deci bine, frați țărani, ce ați făcut toți, cari înainte de a apăsa ștampila de vot, nu ați gândit ce faceți.

Căci de voința voastră atârână înstăpânirea răului și alungarea lui.

Cerem imediata înființare a Băncii Agriculturii

Legea pentru înființarea Băncii agriculturii votată de parlamentul trecut a fost promulgată și urma să fie pusă în aplicare.

În acest scop, guvernul Miromescu a luat toate măsurile necesare: din tranșa a doua a împrumutului s'a rezervat un prim fond pentru începerea activității, iar suma a fost depusă la Banca Națională.

Crearea Băncii Agriculturii era stăruitor cerută de producătorii noștri și datorită guvernului de azi era să procedeze imediat la înființarea acestei instituțiuni, pentru care toate lucrările pregătitoare erau complet terminate.

Aziatăm de o săptămână la un fapt ce totuși cîudat și a-nume, că la Ministerul de In-

dustrle și Comerț se pregătește înființarea Băncii Agriculturii.

Ministerul de Industrie și comerț nu are nici o calitate de a se ocupa de înființarea Băncii Agriculturii; dar faptul, că tocmai la Ministerul de Industrie și comerț se pregătește această înființare, face să se acrediteze tot mai mult în opinia publică că se pregătește o nouă lovitură pentru agricultură. Din nou agricultura este nedreptățită în favoarea industriei. Industria n'au nici un interes să se dea vreun ajutor agriculturii, ci dimpotrivă.

Singurii îndreptățiți a se ocupa de Banca Agriculturii sunt Ministerul de agricultură și domeniul de acord cu Ministerul de finanțe.

Sabotarea agriculturii de către actualul guvern s'a produs din primele zile de guvernare în mod ascuns, iar acum pe față, prin lucrările ce se pregătesc la Ministerul de industrie și comerț.

În interesul celei mai numeroase clase de producători din țară, agricultorii, cerem imediata înființare a Băncii Agriculturii de către Ministerul de finanțe și agricultură, cu escluderea Ministerului de industrie și comerț, care nu are alt rol decât acela de a sabota o instituție atât de necesară ca Banca Agriculturii.

Orice întârziere va aduce mari pagube producătorilor. Răspunzător nu va fi decât guvernul care din primul moment s'a dovedit că nu înțelege interesele superioare ale țării și îndeosebi ale țărăniei.

Actualități.

Sacrificiu

D-l Iorga — scrie oficiosul d-sale — crede că a conduce țara, însemnează să te sacrifici Tu pentru ea”.

Creдем și noi ce crede d-l Iorga; mai ales când d-sa a făcut dovada faptelor: Pătruns de gândul că se va sacrifica pentru țară, s'a grăbit să ia ultimele dispozițiuni testamentare:

Toate neamurile și rubedeniile, de-aproape și de departe, chemați și nechemați și le-a aranjat în slujbe bine plătite pentru ca și aceștia să poată face dovada sacrificiului pentru țară!

Parlamentul chinez anulează tratatele. Din Nanking se comunică știrea că „Adunarea popoarelor” din China a adoptat în unanimitate manifestul declarând nule și fără efect toate tratatele dintre China și Puterile străine, exprimându-și regretul că negocierile pentru stabilirea regimului extra-teritorialității, au rămas infructuoase. Manifestul declară că abolirea tratatelor inechitabile este indispensabilă pentru dezvoltarea Chinei.

Alegători români ridicați-vă certificatele de alegători

Aflăm că prea puțini alegători români din Șcheiu și Brașovul-veciu, Stupini și Dârste s'au prezentat până acum la judecătoria urbană din palatul justiției, ca să-și ridice certificatele de alegători, în vreme ce alegătorii sași și unguri se prezintă cu sutele.

Aceasta nu e bine și finem de datorita noastră să îndemnăm din nou pe Români să-și ridice cât mai curând aceste certificate ca să-și poată exercita cel mai mare drept pe care-l are un cetățean: **dreptul de vot.**

Certificatele se pot lua în primire în fiecare zi dela orele 3—7 d. a., la judecătoria urbană din parterul Palatului justiției. Drept de vot au toți alegătorii, cari sunt introduși în listele electorale pe anul 1930. Cei introduși pe anul 1931 nu au drept de vot conform hotărârei comitetului central electoral dela București.

Fiecare cetățean să aducă cu sine certificatul de alegător dela ultimele alegeri sau dacă l-au pierdut să aducă biletul de identitate.

În satele din județ d-nii judecători au început să împartă certificatele la primării. Să se prezinte deci fiecare alegător la primărie în zilele fixate.

În aceste zile un singur gând să preocupă pe toți cetățenii: **să-și ridice certificatul de alegător!**

Ce se poate face sub guvernul „Uniunii naționale“?

În Brașov există de mai mulți ani un cinematograful numit „Modern“. Nu știm din vina cărui consiliu comunal a fost construit acest cinematograful dela lemn, pe un teren al municipiului. Ministerul de Interne din anul trecut nu s'ar fi îngrijit să s'ar fi închiriat locul, pe care se află acest cinematograful, decât prin licitație publică. Și astfel, având în vedere, că închirierea locului nu era aprobată de Ministerul de Interne, având în vedere, că șura, numită cinematograful „Modern“, era construită din lemn și prezenta totdeauna cel mai mare pericol de incendiu și astfel un permanent pericol pentru publicul vizitator de cinematograful, considerând, că această șură era din punctul de vedere edilitar o rușine pentru Brașovul pitoresc, considerând toate acestea, — consiliul comunal în o ședință din Septembrie 1930 luase hotărârea cu unanimitatea voturilor consilierilor, ca acest cinematograful să și înceteze funcționarea în acest edificiu, iar acesta să fie dărâmat și îndepărtat de pe terenul orașului. Proprietarul acestui cinematograful s'a dăduse un termen pentru închiderea acestui cinematograful. După o întârziere de mai multe luni, pro-

prietarul, nevoind să se supună hotărârei consiliului municipal, primăria s'a văzut nevoită să închidă cu forța acest cinematograful. Au urmat diferite încercări, alergări pe la București etc. N'au folosit nimic! Ministerul crede, că e bine să fie respectată o hotărâre a consiliului municipal și cinematograful „Modern“ a trebuit să rămână închis și sigilat.

Dar a venit guvernul „Uniunii naționale“. Și chestia s'a aranjat în câteva zile. Proprietarul cinematografulului știa cum și cu cine s'o aranjeze. Noii conducători ai ministerului au înțeles în scurt timp interesul „național“, pentru care trebuie să funcționeze acest cinematograful. Și câte-va zile după instalarea lor la minister cunoșteau pe deplin întreaga chestie, fără mult studiu și cercetări, și cinematograful „Modern“ s'a deschis prin o simplă telegramă.

În anul trecut s'au îndepărtat în apropiere de acest cinematograful mai multe ch'oacuri ale izvoizilor de războiu. Trebuiau îndepărtate, fiindcă nu puteau fi lăsați în centrul și cel mai frumos loc al Brașovului, niște șandramale, cari numai decorau erau pentru orașul Brașov. Sau îndepărtat de cel ce tre-

bucău să facă acest lucru nu tocmai cu inima ușoară, fiindcă lovea în niște oameni nevoiași, dar pentru înfrumusețarea și igiena orașului trebuia să se facă aceasta. Acești invalizi de războiu, băștinași ai Brașovului, pot fi cu drept cuvânt revoltați, că ceea ce nu li s'a permis lor, li se permite unui intrus, a cărui șandrama nu este cu nimic mai frumoasă, decum erau a-le lor. Dar revolta lor să se îndrepte contra acelor membri ai „Uniunii naționale“, cari au înțeles prea ușor și repede interesele „naționale“ mari, pentru care acest cinematograful trebuie să fie deschis.

Astfel se pot face sub omenii „Uniunii naționale“ lucruri, cari nu corespund de loc ideii naționale, ci se potrivesc mai cu totul ludei naționale. Iar noi cetățenii vom aștepta înzadar parșul, care ar fi potrivit pe locul unde azi se află edificiul cu protecție „națională“.

Omu e dela Făgăraș...

Într'o cărciumă oarecare, unde miresmele rachiului ș'ale fumului de țigară predispu pe oameni să asculte fel de fel de năzbății, un agent electoral, care în timpul liber copiaza polițe dela Banca Generală are îndrăzneala să calomnieze pe fruntașii Partidului Național-Tărănesc. Agentul spunea auditorului, că aceștia ar fi plini de milioane furate nu se știe de pe unde și se vaetă că nu le-am împărțit cu dumnealui...

Inconștiența personajului era prea afară din cale, chiar pentru un mediu de cărciumă. Cei cari îi ascultau năzbățiile își aduseră aminte, că sluga Băncii Generale era omul care acum vre-o patru ani primise să facă alegeri într-un local de poliție, în care nu lăsa să intre decât pe alegătorii provăzuși cu niște bilețele roșii, semnate de el, iar pe alții bănuși că nu ar vota cu stăpâniul lui, îl alunga cu poliștii și jandarmii.

Amintirea asta provoacă ru-moare. Auditorul începu să vocifereze. Dar bietul agent nu înțelegea. Îl părăsise memoria, căci omul era dela Făgăraș... De atunci lumea de câte-ori îl vede, îl alintă cu vorbele cunite: O, du dummer Kerl von Fogarasch!

În ajutorul văduvelor și orfanilor

Văduvele și orfanii pensionarilor publici, față de condițiile de trai ce din zi în zi devin mai grele, au hotărât să-și creeze un fond propriu de ajutorare. În acest scop s'a pornit o acțiune printre văduve și orfane, îndemnându-le să confecționeze obiecte de artă, decorative. Produsele vor fi desăcute apoi în comun, în scopul mai sus amintit.

Facem apel la publicul din Brașov, pentru a acorda tot sprijinul acestei acțiuni caritabile. Ori-cine va cumpăra din obiectele pensionarilor publici, va ajuta un scop nobil și își va impodobi în acelaș timp locuința cu un frumos obiect. De aceea recomandăm tuturor cărora le stă în putință, să aibe în vedere acțiunea văduvelor și a orfanilor pensionarilor publici cari se vor prezenta familiilor din Brașov.

Informații

Prin decret regal s'a stabilit că fiecare armă își va sărbători ziua-patron după cum urmează:

Infanteria: Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril (8 Noembrie).
Cavaleria: Sf. Martir Gheorghe (23 Aprilie).

Artileria: Sfânta Martiră Varvara (4 Decembrie).
Aeronautica: Sf. Profet Ilie (20 Iulie).

Marina: Sfânta Maria — Adormirea Maicei Domnului (15 August).

Geniu: Sfinții Constantin și Elena (21 Mai).

Școlile militare: Sfinții Trei Ierarhi Vasile Grigore și Ion (30 Ianuarie).

Congresul Ligii Culturale. Liga Culturală sărbătorind 40 de ani de existență, a fixat în mod definitiv ținerea congresului său anual la Focșani, pentru data de 29 Iunie 1931.

Participanții vor beneficia de reducere de 50 la sută pe C. F. R. dela orice stație la Focșani și înapoi. Reducerea este acordată la ducere și la înapoiere pentru toate trenurile, inclusiv Expresul Orient.

Pentru încuadrare, doritorii se vor adresa Ligii Culturale, secția Focșani.

Orice alte informațiuni se pot obține la sediu, b-dul Schitu Măgureanu No. 1, Tel. 310/60.

Inițierea stației Ploești-Vest. De Vineri 15 Mai, trenurile „Orient Express“ O. P. și P. O. București-Curtici, trenurile rapide „Ardeal“ 3 și 4 București-Oradea-Mare-Episcopia Bihorului, trenurile exprese 21 și 22 București-Curtici și trenurile accelerate 35 și 36 București-Episcopia Bihor, nu vor mai circula prin stația Ploești călători, ci vor trece prin triunghiul Ploești-Triaj oprind în noua stație Ploești-Vest.

Călătorii pentru Ploești sau în tranziț dela aceste trenuri vor rămâne în stația Ploești-Vest.

Toate celelalte trenuri de călători în direcția Brașov vor circula prin Ploești călători, bine înțeles nemaî având opriri și în stația Ploești-Vest.

D-l Valentin Bibescu delin restabilit. Dna Beares se anunță că d-l Valentin Bibescu, care a fost rănit la accidentul de aviație din ziua de 17 Aprilie, este acum deplin restabilit, plecând dela Bombay spre Veneția.

D-l Valentin Bibescu, în plecarea, a mulțumit doctorului spitalului pentru îngrijirile ce i-a dat.

Măstorul Burdulov, este încă la spitalul „Regele Edgard“, de-a este mult mai bine și speră să se imbarce peste 15 zile spre Europa. Mecanicul Husi este aproape restabilit complet.

Comunicare.

Conform ordinului Ministerului Muncii (publicat în Monitorul Oficial Nr. 126—1930 din 11 Iunie 1930) dela 15 Mai 1931 până la 15 Septembrie 1931, toate băncile vor fi închise după amiez.

În consecință ghideurile băncilor brașovene vor fi deschise pentru oac. public deli 8 a. m. până la 12^{1/2} p. m.

343 1—1

Ploile din ultimele zile

Din Constanța se anunță că luni după amiază o ploie torențială însoțită de grindină s'a deslășuit asupra mai multor comune din județul Constanța.

Din cauza ruperii de nori, a fost inundat satul Independența. Numeroase locuințe se află sub apă. Localul primăriei și școala primară au fost inundate iar mobilierul, arhiva, distruse. Grindina a spart numeroase geamuri, precum și acoperișurile de țigla. Numeroase familii s'au urcat în podurile caselor pentru a se adăposti.

La Carsomer s'au înecat numeroase animale. La Bașbunar s'a înecat un locuitor turc, care sărise să salveze mai mulți copii. La Beccer, din 40 de case numai 4 au scăpat întregi.

Prefectura județului Constanța a trimis ajutoare sînistratilor, și a dat dispoziții pentru repararea școlii primare din satul Independența, pentru ca astfel cursurile să fie continuate.

Ploile torențiale căzute în diverse părți ale Ardealului, continuă să provoace ravagi la cfr.

Apele mari ale râului Târnavă Mare au avariat serios piciorul podului de lemn cfr. dela km. 24—861, situat pe linia Vânători-Odorhei.

Secțiunea Tămășeu-Diosig, din Bhor, care fusese inundată, a fost provizoriu restabilită. Toate trenurile vor circula cu restricțiunea vitezei de 5 km. pe oră.

Apele Oltului revărsându-se au inundat livezile și pământurile comunelor Feldioara, Rotbav și Măeruş.

În atențiunea agricultorilor.

În urma D. M. Nr. 721—931, între alie județe și în județul Brașov se înstitue comisuni pentru recunoașterea culturilor. Scopul ce se urmărește prin aceste recunoașteri este de a se oferi oricărui cumpărător de semințe garanția purității solului, lipsa de boale și burueni, calitatea, puterea de germinare (incolțire). Cu alte cuvinte această comisie va constata, dacă sămânța cultivă, oferită spre vânzare, este bună sau nu. În caz afirmativ s'a acordă aprobarea pentru vânzare ca sămânță, recunoscută de Institutul de cercetări agronomice; în caz negativ se va refuza această aprobare.

Pentru recunoaștere pot fi anunțate toate plantele agricole cu excepția amestecurilor necunoscute.

Agricultorii cari doresc recunoașterea culturilor vor anunța aceasta Camerii de Agricultură Brașov, Str. Nic. Iorga Nr. 18, până mai târziu 20 Mai a. c.

Acti vor primi toate lămuririle necesare. Se vor recunoaște cu precădere soiurile ameliorate și înscrise în registrul genealogic al Institutului de cercetări agronomice. La soiurile la care nu există încă soiuri ameliorate în jur, se pot recunoaște și proveniențele locale.

Desființarea taxei de export la untură și slăniță. Prin decretul regal No. 1595 din 1931, publicat în Monitorul Oficial se încuviințează desființarea taxei vamale de export la untură și slăniță. Dispozițiile decretului intră în vigoare pe ziua de 15 Mai 1931.

In urma înțelegerii făcute cu Uniunea Restauratorilor din România s'a fixat prețul pentru
1 țap de bere albă, normală 8 Lei

Ziua Mamelor

Se va serba și anul acesta la Brașov printr'un Festival aranjat de Uniunea Femeilor române, în **ziua de 17 Mai, ora 11 a. m., în Sala Teatrului Apollo „Astra“**, cu-un program select, care se va publica pe afișele ce se vor afișa în zilele de 14, 15 și 16 c

La această Serbare, care reprezintă o importantă problemă de educație, pentru tineret, se invită tot publicul mare din oraș, și în deosebi Corpul didactic cu elevii și elevele școlilor. — Festivalul va fi precedat de un *Tedeum* oficiat în Biserica „Sfetei Adormiri“ din Cetate ora 10 a. m.

Brașov la 11 Maiu 1931.

Pentru Comitet:
M. Popescu Bogdan.

Fruntașii P. N. T. despre d-nii N. Iorga, Argetoianu și Manoiilescu

În Ardeal ca și în vechiul Regat Partidul Național-Tărănesc a început campania electorală, descălecând în orașe și la sate în mijlocul alegătorilor, fiind primii pretutindeni cu mare însuflețire.

La congresul P. N. T. din jud. Covurlui ținut Duminică la Galași a luat cuvântul fostul nostru ministru d-l Virgil Madgearu rostind o importantă cuvântare asupra evenimentelor în legătură cu venirea la cârmă a guvernului Iorga-Argetoianu-Manoiilescu.

Iată ce a spus între altele d-l V. Madgearu:

Din cine se compune guvernul Iorga.

„Sunt destul de cunoscute peregrinările d-lui Argetoianu. A început în partidul conservator ca protivnic reformei agrare și a ajuns să sprijine reforma agrară în guvernul generalului Averescu. A format apoi cu d-l Iorga partidul naționalist al poporului și curând a părăsit pe d-l Iorga și a intrat în partidul național, condus de d-l Maniu, de unde a plecat în 1926, în momentul formării partidului național-tărănesc, ca să treacă în guvernul lui Ionel Brătianu ca apărător al „Ordinei constituțional“ stabilită la 4 Ianuarie 1926, prin care fostului principe Carol i se răpeau drepturile la Coroana României.

Devenit subit, după 8 Iunie 1930, prieten al Coroanei, silit să plece din partidul liberal, timp de 6 luni a dus o campanie contra partidelor, după ce se plimbase prin toate și contra regimului constituțional, parlamentar.

Acesta-i omul „indispensabil“, care refuzat de d-l Titulescu a împiedecat formarea guvernului de Uniune Națională. De ce să ne mai mirăm dacă întreaga opinie publică din țară și din străinătate și-a manifestat bunăvoința că România se îndrumază spre dictatură?

Dar nici premierul d-l N. Iorga n'a dat dovadă în cariera domniei sale politice de prea multă constanță. În ultimul an d-l N. Iorga s'a declarat când contra parlamentului, când pentru el, când contra partidelor, când pentru ele, iar declarația sa ministerială face apologia regimului politic al breslelor profesionale.

În ce privește pe domnul Manoiilescu, acesta își închipuie că ar putea maimuțări pe d-l Mussolini, după cum rezultă din însuși afirmațiunile sale făcute cu ocazia unei conferințe ținute la Institutul Social Român, în care vorbind de fascism a spus că „în momentul când se va găsi și aici un Mussolini... Cu alte cuvinte domnia sa lăsa să se înțeleagă că și domnia sa ar putea îndeplini cu priso-

sință acest rol! Și atunci de ce să ne mai mirăm de atmosfera creată peste hotarele țării?

Speranțele noastre rămân însă în tânăru și vigurosul nostru Rege, care a luat asupra sa întreaga răspundere și s'a declarat partizanul regimului constituțional parlamentar, Avem chezașia că nu mergem spre dictatură. Țara noastră nu poate să trăiască și să se desvolte pașnic decât într'un regim constituțional parlamentar“.

S'a făcut lumină...

Fruntașul nostru luptător d-l D. R. Ioanișescu, fost ministru, a cutrierat Duminică numeroase sale din județele Ilfov și Vlașca fiind primit pretutindeni cu mare bucurie.

D-sa a dat sătenilor lămuriri asupra situației politice, arătând cauzele plecării guvernului Mironescu și felul în care a venit guvernul Iorga-Argetoianu.

Pentru Școala Națională

— Din înfăptuirile Delegației județene Brașov. —

Am arătat într'un articol anterior interesul ce-l poartă cauzelor naționale, actuala delegație a Consiliului Județean Brașov, în frunte cu d-l dr. Radu Olteanu. Nu suntem vrednici a mulțumi Consiliului Județean pentru sacrificiile ce a făcut, dându-ne posibilitatea să ne facem un foarte bun drum comunal, prelungire a unei șosele strategice — lucrată de armata română.

Până acum persoanele sus puse nu puteau să ne viziteze, să ne asculte păsurile și să ne vadă marile lipsuri de care sufeream aici în creierul munților — deoarece nu aveam drumuri. Eram cu totul izolați de restul lumii culte.

Mare ne este satisfacția când vedem acum că doleanțele noastre — zi de zi se înlăptesc. Drumul este minunat de bun și în ziua de 6 Maiu a. c. d-l președ. Radu Olteanu a venit personal să se intereseze de toate celelalte lipsuri comunale.

În acea zi — prin surprindere — ne-a vizitat ambele localități de școală, biserica, etc.

A rămas deplin mulțumit de noul local de școală spațios și igienic care acum se termină, dar celind personal o reclamație a subsemnatului, că școala Căntunului Fundățica de 8 ani este într'un grajd, a rămas foarte surprins că până acum autoritățile avizate n'au luat nici o măsură. Localul nostru e cel mai insalubru din câte sunt în toată țara... Într'un local de 4x4 m. și înalt pe 2 m.

Guvernul Iorga nu poate fi considerat al „Uniunii Naționale“ — a spus d-l D. R. Ioanișescu — din moment ce nu cuprinde toate partidele și în special pe cei cari reprezintă clasa țărănească.

Venit la cârmă cu lozincă „moartea partidelor politice“ a început prin a cere concursul așa ziselor asociații profesionale.

Acest cartel va rămâne în istoria politică a țării românești ca cel mai rușinos act al actualului guvern.

Simțind că alegătorii nu-i vor da majorității, a recurs la concursul partidului liberal.

Din acest moment lumină s'a făcut, masca a căzut de pe obrazul ipocriziei.

Guvernul Iorga-Argetoianu apare hidos braț la braț cu călăii votului universal cari sunt liberalii. Partidul liberal intrat în descompunere servește drept căptușală guvernului Iorga.

Să-și aducă aminte țărani și toți alegătorii că partidul național-tărănesc a reorganizat jandarmeria și poliția; A alcătuit legea drumurilor, scăpând pe țărani de rușinea umilitoare a presfăției;

A votat legea cametei, a întocmit legea cumulului; a votat legea „revizuirii improprietăților“, pe care guvernul refuză să o pună în aplicare;

A dat două miliarde pentru nevoile de împrumut ale sătenilor prin legea de crearea Creditului Agricol ipotecar și prin legea Băncii Agriculturii și nici pe acestea guvernul nu le pune în aplicare.

Iată de ce marile masse au primit cu neîncredere acest guvern.

D-l Ioanișescu a arătat apoi înfăptuirile sale în județele Ilfov și Vlașca.

Convocarea comitetului județean al Partidului N.-T. Brașov.

Domnii membri ai comitetului județean al Partidului Național-Tărănesc și delegații satelor din județul Brașov, sunt invitați să ia parte la ședința ce va avea loc în ziua de **Vineri 15 Mai a. c., ora 11 a. m., în localul „Gazetei Transilvaniei“.**

Secretariatul P. N.-T.

Noua guvernare în adevărata ei lumină

Ziarele despre suspendarea Legii administrative.

Decretul prin care se face prima modificare a reformei administrative pe cale de decret-legi, a produs în întreaga presă independență a țării o profundă revoltă. Aceasta modificare, despre care scriem la alt loc al ziarului nostru, este considerată ca primul act al dictaturii guvernamentale.

Lăsăm să urmeze în următoarele câteva voci de presă.

Ziarul „Lupta“ scrie:

„Nu e nevoie de indignare, nici de revoltă. Faptele ajung pentru a prezenta noua guvernare în adevărata ei lumină.

Întrebam eri în acest loc dacă ne întoarcem cu pași repezi la acele alegeri cari au alcătuit Carlea Neagră și au făcut pe d-l Maniu să le denunțe ca „un scandal european“.

N'au trecut 24 de ore și guvernul a răspuns la această întrebare în mod afirmativ și categoric, publicând decretul prin care legea administrativă legea de bază a gosodăriei generale a țării — votată de un parlament biber ales, este modificată printr'un decret de către un guvern alcătuit de câțiva oameni într'o jumătate de ceas, după o criză de guvern care a durat două săptămâni și după ce acest guvern, fără de partid și fără nici o rădăcină trainică în păturile adânci ale țării, a disolvat Parlamentul, spre a putea guvernă cu decrete și a face alegeri bazat pe ilegalitate și pe bunul plac al unui trecut rușinos, către care declară hotărât că se întoarce la un parlamentarism „comod“.

„Scandalul european“ al unor alegeri cari să dea majorității unui guvern alcătuit nu din reprezentanți ai fostei minorități parlamentare, ci din persoane, în parte singularizate, în parte trecute prin toate partidele fără a fi putut conlucra cu nici unul — „scandalul european“ în alegeri nu putea să debuteze de cât cu o ilegalitate flagrantă care să zdruncine însuși sistemul constituțional și parlamentar.

Căci modificarea legii administrative nu prin parlament cum este porunca de neînlăturat a Constituției, ci printr'un simplu decret și în scopul de a prefăce prefecturile în agenții electorale ale guvernului, este una din acele brutale lovituri dictatoriale, asupra căreia Inalta Curte de Casație va fi chemată a se rosti.

Ea corespunde exact formulei ministrului de Interue, care a recomandat eri nouilor prefecti: — „Mână tare și alegeri pe cât posibil libere“.

Prefecți cari nu găsesc 25 de alegători spre a depune listele guvernului au desigur nevoie de mână tare cât pumnul

și nu pot face decât imposibil libere.

De aceea trebuia o lovitură de topor și în Constituție și în legea administrativă.

Actul I-ii al dictaturii guvernamentale e gata.

Să sperăm că alegătorii îi vor flura cu adâncă convingere că România poate trăi și prospera în libertate — și nu în dictatură

Ziarul „Adevărul“.

Dispoziția din decret, oricât de redusă ar fi și ori cum ar fi motivată, înseamnă pur și simplu desființarea legilor pe cale de decrete. Lucrul acesta nu poate fi tăgăduit, ori la câte arguții meșteșugite s'ar recurge.

Se constată, dar, în mod neîndoios, că guvernul parlamentar și constituțional Iorga înțelege să-și inaugureze guvernarea printr'un act antic constituțional.

Nicăiri pe lume, unde există un regim parlamentar, legile nu pot fi modificate, suspendate sau abrogate de puterea executivă. Acesta — ca și întocmirea legilor — este un atribut exclusiv al puterii legislative.

Și dacă s'au văzut toluș cazuri excepționale, ele au fost determinate de împrejurări excepționale. Or, motivul electoral, care de fapt stă la baza actului de violență de acum, nu poate explica și mai puțin justifica o măsură, care învederează din nou că, la noi, legile nu se respectă, nici chiar acum când România are un enorm interes să se îndrepte definitiv spre epoca domniei legilor.

Cum se votează la alegerile din Iunie?

Cărțile de alegător se eliberează la judecătorii

În urma dispozițiilor luate de comitetul electoral central, la alegerile din Iunie pentru Camera și Senat, se va voia cu cărțile de alegător eliberate de judecătorii după listele electorale definitive din 1929 și 1930.

Aceste cărți de alegător nu vor avea fotografii, ci sunt simple formulare volante după modelul din trecut.

Actualele carnete de identitate, eliberate de primării pe baza legii pentru organizarea administrației locale, rămân în vigoare pentru alegerile viitoare și servesc pentru stabilirea identității, în locul biletelor de la biroul populației.

De vânzare cesele d'n Str. Valea Oului No. 37. — Informațiuni: Pe To cite 38. 1-0

Cețiți și răspândiți
Gazeta Transilvaniei
cel mai vechi ziar românesc

Florian Bădic,
inv. dir. Fundățica.

Fundățica, 7 Maiu 1931.

Dela Chestura Politiei.

Buletin informativ

Trenul expres atacat de banditi. In noaptea de 12-13 Maiu a. c. pe la ora 2.30 trenul expres Bucuresti-Oradea, a fost atacat de banditi cu focuri de arma intre statiile Brasov-Stupini si Bod.

Gloantele au perforat peretele vagonului No. 5531, fara insa a rani pe cineva. Calatorii sperati au dat semnalul de alar ma oprind trenul. Banditi au disparut

Legiunea de Jandarmi face cercetari.

Doi cai tiasii de tren. In ziua de 11 Maiu crt. trenul expres a tiasat doi cai, aproape de statia Bod.

Accident de automobil. In ziua de 11 Maiu cor. automobilul No. 285 Sgs, condus de Kovacs Carol s'a prabusit in t'un parau intre comunele Măeruş şi Răbav. Accidentul se datoreste faptului, că soferul adormind la volan s'a isbit de parapetul unui pod căzând în parau la o înălţime de 3-4 metri. El a fost grav rănit şi maşina sfărâmată.

Sofer şi hoţ. In ziua de 11 Maiu a. c. a fost arestat de organele Politiei soferul Mozes Marton in etate de 20 ani, originar din comuna Crizbav, pentru faptul de tentativă de furt.

La interogatoriul ce i s'a luat la Chestură şi fiind cercetat şi pus în sarcina sa şi alte furturi comise de autori necunoscuţi în acest oraş, a început a mărturisii, că este autorul furtului de bani (monede de aur) şi haine, comis în noaptea de 3-4 Maiu a. c. prin spargerea locuinţei d-lui Balazs loşii din Str. Scăldătoarei, unde el învăşese şcoala de sofer. Cercetat la Biroul fiselor, s'a mai găsit urmări pentru furtul unui automobil din Bucureşti dela d-l colonel Niculescu. Cercetările continuă.

Furt. Individul Ghimbăşanu Irimie din Braşov, Valea Răcădăului, de meserie zidar, a fost prins eri noapte de un gardian public, pe când furase o căruşă de mână plină cu scanduri dela Căminul de ucenici din Drumul Dărstel. La interogatoriul ce i s'a luat la Chestură a mai recunoscut că dela acea construcţie a furat în mai multe rânduri, lemne de construcţie. Cu actele dresate a fost deferit Parchetului.

Măcelar şi falsificator. Individul Segeştein Herman, măcelar din Braşov. Str. Lungă, cu actele dresate a fost deferit Parchetului pentru faptul de fals de bilete de vite şi înşălăciune. Nămilul a cumpărat o mânăzată dela săteanul Elis Cheorghie din Vulcan cu 6000 Lei, achitând numai jumătate preţul, pentru care lăsaase biletul de vite în posesia lui Elis. Segeştein, ca să nu mai trebuiască să schite restul de bani, a falsificat un bilet de vite cu care a vândut mânăzatul în comuna Bod. Se crede că prin aceste mijloace a escrocat mai multă lume dela ţară.

Regele Alfons va fi tras la răspundere. Din Madrid se anunţă: Parchetul general de stat a anunţat că fostul rege Alfons al Spaniei va fi pus sub acuzare pentru interviurile acordate la Paris şi Londra directorului zisului A. B. C. şi prin care a încercat să provoace dezordini în Spania şi să discrediteze regimul republican.

Comitetul Căminului de Ucenici Industriali şi Comerciali de stat din Braşov, Str. Pe Tocile Nr. 19.

Nr. 64-1931

Convocare

Avem onoare a Vă ruga să binevoii a lua parte la adunarea generală, care va avea loc în clădirea Căminului Ucenicilor Industriali şi Com. de stat din Braşov Str. Pe Tocile Nr. 19, în ziua de Joi 21 Maiu 1931 la ora 11 a. m. cu menţiunea că dacă adunarea nu va fi în număr, adunarea generală se va tine cu ori ce număr de membri în acelaş local şi cu aceeaşi ordine de zi, fără altă convocare, în ziua de Joi 28 Maiu 1931 la ora 11 a. m.

Ordinea de zi:

1. Verificarea procesului verbal al adunării generale precedente.
  2. Raportul general de activitatea Comitetului Căminului de ucenici asupra anului 1930.
  3. Raportul Comisiei Censurilor asupra contului de gestiune pe anul financiar 1930 şi descărcarea Comitetului asupra activităţii şi contului de gestiune pe exercitiul 1930.
  4. Bugetul Căminului pe anul financiar 1931.
  5. Aprobarea proiectului de construcţie la Cămin şi a devizului.
  6. Decis asupra ofertei d-lui Ganzert.
  7. Eventuale propuneri.
- Braşov din şedinţa Comitetului Căminului, ţinută la 12 Maiu 1931.
- Preşedinte: Secretar:
(ss) E. Socaciu (ss) Gh. Boertu
345 1-2

Ministerul Justiţiei

Direcţiunea Judiciară
Dl Vasile Gh. Hruban născ. la 9 Martie 1898 în com. Băb din jud. Someş domiciliat în com. Dregu jud. Cluj, a făcut cerere acestui Minister de a fi autorizat să schimbe numele său patronimic de Hruban în acela de Harea spre a se numi Vesile Gh. Harea.
Ministerul publică aceasta, conform art. 9 din legea asupra numelui, spre ştiinţa acelora cari ar voi să facă opoziţiune în termenul prevăzut de aliniatul II al zisului articol. 22 1-6

Boale de plămâni, inimă, stomac, ficat, rinichi, boale de sânge (anemie, limfatism, scorofuri), guşa, fibroame, cancere, boale de piele, reumatism, nevralgii (scatica), paralizii etc.

caută şi tratează prin

RAZE X

(Teloradiografie, radioterapie profundă),

Raze Ultra-Violete (Quartz)

Diathermie, Curenţi electrice.

Dr. C. N. ILIESCU

Specializat în ţară şi străinătate.
Localul Băncii Marmorosch Blank

Consult 3-6

Funcţionarii şi muncitorii plătesc octorariul redus.
3 1-0

O moară de vânzare, trei coguri şi sită complet cu locomobilă de aburi în bună funcţie, cu preţ foarte redus. Informaţiuni la Ion Titiliuc, Poiana Mărilor No. 93. Jud. Braşov. 332 1-2

Ministerul Justiţiei

Direcţiunea Judiciară
Dl Ilie L. Delcea născ. la 12 Aprilie 1905 în comuna Osca de sus-Romanaşi, domiciliat în Sbiu strada Regina Maria No. 20 a făcut cerere acestui Minister de a fi autorizat să schimbe numele său patronimic de Delcea în acela de Petcu, spre a se numi Ilie L. Petcu.
Ministerul publică aceasta, confo m art. 9 din legea asupra numelui, spre ştiinţa acelora cari ar voi să facă opoziţiune în termenul prevăzut de aliniatul II al zisului articol. 130 1-6

Publicaţiune

Se aduce la cunoştinţa generală că în ziua de 28 Mai 1931 ora 11 dim. se va ţine **licitaţie publică** în localul Dir. Reg. P.T.T. Bucureşti, gara de nord, camera Nr. 33 etaj II. coiful spre Calea Griviţei pentru ofiţiile din judeţul Ifov şi în localurile ofiциlor de reşedinţă respective, mai jos menţionate pentru **aprovizionarea cu lemne de foc** predabile în localitate şi în cantităţile specificate mai jos, tălate şi livrate la mag. fiecărui ofiциu.

Braşov 11 60,000 kgr.
Braşov 1 80 tone păcură.
Ban 20,000 kgr.
Lemnele vor fi esenţă tare, cer. fag sau carpen uscat.
Condiţiunile amănunţite şi caetul de sarcini se pot vedea la ofiциul de reşedinţă în orice zi de lucru dela ora 8-12.
Licitaţia se va ţine cu oferte scrise, semnate de concurent, închise în plic şi sigilate cu ceară roşie. Ofertele condiţionale şi supraofertele nu se primesc.
Concurenţii vor depune garanţia de 5% din valoarea furniturii în numerar sau efecte de stat sau garantate de stat.
Orice alte informaţiuni se pot da de către of. de reşedinţă, menţionate mai sus, precum şi la sediul Direcţiunei Regionale P.T.T. Bucureşti gara de nord etaj III camera Nr. 51.
Direcţiunea îşi rezervă dreptul a mări sau micşora stocul după necesitate.

Primăria Municipaliului Braşov.

No. 10660-1931.
Serv. econ.

Publicaţiune

Se aduce la cunoştinţa publică, că s'au găsit în Timişul de sus în plantaţiile serv. silvic:
1 vacă cu culoare vânăt-muscă.
1 vacă galbenă cu o pată albă pe frunte şi un vîjel roşu cu fruntea albă.
Proprietarii vitelor se va adresa cu dovezile de proprietate în termen de 8 zile d-lui Gh. Müller supraveghetor de câmp, Str. Lungă No. 144.
După expirarea termenului vitele vor fi vânzute prin licitaţie publică în baza art. XII al legii din 1894.
Braşov, la 9 Mai 1931.
Primar: Secretar general:
G. Căteanu. Emil Socaciu.
346 1-1

Primăria Municipaliului Braşov.

No. 11083.

Publicaţiune

Se aduce la cunoştinţă, că târgul de vite săptămânal din oraşul Braşov se ţine, în local zilei de sâmbătoare, care are de pe 21 Mai 1931, în ziua de Vineri 22 Mai 1931.
Braşov, la 12 Mai 1931.
Primar: Secretar General:
Căteanu. Socaciu.
347 1-1

Cele mai bune vinuri le găsiţi la

"Dealul Zorilor"

Str. Lungă, 29 Braşov,

naturale, recunoscute de toţi bunii cunosători, aduse direct de la Odobeşti şi Dealu Mare cu preţuri moderate. În interesul sănătăţii D-tră nu consumaţi alte vinuri, până nu le gustaţi pe ale noastre.

Un RESTAURANT familiar funcţionează pe lângă acest depozit, servind mănăcări româneşti, lăptării şi fripturi la grătar. Prânzi şi bine şi estin numai la

"DEALUL ZORILOR"

la Braşov Str. Lungă, No. 29.
841 0-3

ROMANIA

Primpreşedintele Tribunalului Braşov.

No. Pres. IV. B.
12 Mart. 1931.

Publicaţiune

Se aduce la cunoştinţa generală că d-l dr. Radu Găvruş numit notar public pentru circumscripţia Judecătorii rurale Cernatu şi Intorsura Buzăului jud. Braşov, cu reşedinţa în comuna Cernatu, în conf. cu deciz. No. 17763-931 a Ministerului Justiţiei, s'a mutat biroul din comuna Cernatu, în oraşul Braşov, Str. Bulevardul Regele Ferdinand Nr. 3, (Villa Kertsch).

Braşov, la 30 Aprilie 1931.
Primpreşedinte; Greţier;
Gh. Pop. Bobancu.
347 1-1

7

Atracţiune de Sezon

E. Speil, Str. Voevodul Mihai 2.

Magazin nou deschis

Elinett	prima stofă de vară, preţioasă şi înflorată pentru Strand şi haine de baie	29
Jaffa	mătase de spălat pentru voiaj, Mostre pentru copii de şcoală	40
Macolin	Mătase artificială, stofă de vară pt. haine de stradă, Dessins veritabil luminos pt. spălat.	66
Grenadin	Mode Dessins pentru haine uşoare de vară	78
Tobralco	Rips englezesc de spălat lat 100 cm. pentru Strand şi haine de sport	99
Crep de chine	100 cm., negre, albe şi colorate	190
Burette	lână de mătase strălucioasă colorată pentru sport	220

Afară de acestea, asortiment bogat în pănzeturi Schroll, cămeşi de poupline, albituri bărbăteşti, cravate, precum şi alte mărfuri mărunte.

Noi suntem în plăcută situaţie să oferim stimaşilor noştri clienţi dela oraş şi dela ţară

Plapome ieftine

vom pune în vânzare

100 bucăţi plapome

umplute cu lână şi vală, pe cari le-am obţinut dela o licitaţie cu preţuri foarte reduse.

Cu toată stima

DEPNER & ROTH

Strada Porţii

Invitare

Societatea Junilor cu tinerii din Braşovul vechi invită populaţia din Braşov la maiialul ce il va ţine în Dumineca de 24 Maiu, - în caz de timo nefavorabil se amână pe Dumineca de 31 Mai, adecă ziua de Ruseşti - pe platoul din dosul fabricii Schmidt din Braşovul-vechi. Plecare va fi dela casierul Vasile Prigru, Str. Băişilor No. 19 la ora 8 1/2, dimineaţa.

Pentru comitet:
Nicolae Toma,
preşedinte.

1-2

CONVOCARE

M. C. R. secţia Braşov (ne în ziua de 23 Mai a. c. la orele 8 seara adunarea generală ordinară, în sala mică a Statului, la care se invită a lua parte membrii în număr cât mai mare.

Se observă că în cazul că la adunarea generală ordinară, nu sunt prezenţi membrii în numărul prevăzut de statut, şedinţa va avea loc în aceeaşi zi şi acelaş loc cu o oră mai târziu (la 9 seara) cu numărul membrilor prezenţi.

Comitetul M. C. R.
Secţia Braşov.

Vinuri naturale vechi la pivniţile

"BACHUS"

Str. Neagră No. 14
dela Lei 16-24

ȚUICA

naturală de prune Lei 40
OȚET
de vin Lei 12.
Apă minerală Lei 7.
Poftiţi să vă convingeţi.
Nicolae Bărbăncău

O nouă lovitură a regimului de dictatură

Modificarea prin decret a reformei administrative

După dizolvarea Parlamentului, în cunoscutele împrejurări, regimul de dictatură, instaurat la cărmă Statului, de către d-l C. Argetoianu, sub oblăduirea nativă a d-lui N. Iorga, a pășit luni seara la un nou act anticonstituțional: modificarea unei legi printr-un decret regal, deși potrivit Constituției nici o lege nu se poate suspenda, abroga sau schimba de cât printr-un vot al Parlamentului.

Atribuțiunile prefectului administrativ au fost trecute prin decretul care a apărut Marți în „Monitorul Oficial”, asupra prefectului politic.

Iată ce spune acest decret:

Art. I. — Funcțiunea și atribuțiunile Președintelui delegațiunii județene specificată în legea pentru organizarea administrațiunii locale sunt și rămân suspendate, până la posibilitatea unei aplicațiuni integrale a legii, atribuțiunile lui trecând asupra prefectului de județ respectiv.

Protestând cu toată energia și indignarea, împotriva acestui procedeu nemăsurat de călcare îndrăznească a legilor fundamentale ale țării, nu vom insista deocamdată asupra motivelor care au determinat acest decret, în realitate un adevărat decret lege.

Nu ne putem opri însă de a atrage atenția tuturor factorilor răspunzători din viața noastră de Stat, asupra primejdioaselor căi, pe care actualul guvern angajează țara, prin asemenea grave măsuri dictatoriale, caracteristice regimurilor sub care cetățeanul nu se mai poate bucura de nici una din garanțiile pe care i le dau legile și Constituția.

Alegerea de președinte în Franța

D-l Doumer a fost ales președinte.

Versailles, 13 (Rador). — Rezultatul oficial al primului tur de scrutin la alegerea președintelui, proclamat la orele 16 și 55 este următorul:

Majoritatea absolută 449 voturi.

Au obținut d-l Doumer 442, Berard 401, Hennessy 15, Cachin 10, Doumerque 7, Rivkin 6, Lebrun 4, Painleve 2, Steeg 1, Renaudel 1, Maginot 1.

În consecință s'a declarat baltaj.

La al doilea tur al scrutinului, d-l Briand și-a retras candidătura.

La al doilea scrutin, d-l Doumer a intrunit 556 de voturi, în timp ce d-l Maraud a obținut 330 de voturi.

D-l Doumer, intrând majoritatea absolută, a fost declarat ales președinte al Republicii. Rezultatul definitiv al celui de al doilea tur de scrutin, pentru alegerea președintelui Republicii este următorul:

D-l Painleve a obținut 13 voturi, d-l Doumer 504, d-l Maraud 334, d-l Briand 12, d-l Cachin 11, d-l Bréque 2, d-l Maginot 2, d-l Lebrun 1, d-l Berard 1, d-l Steeg 1.

Au votat în total 893 de alegători, din care 10 au depus buletine albe.

Impresia la Paris.

Paris 15. (Rador). — Primele rezultate ale alegerii prezidențiale, au provocat un mare interes, atât la Versailles cât și la Paris.

Știrile relative la primele rezultate, s'au răspândit în momentul eșierii de la lucru, și mulțimea discută cu înasufleșire și cordialitate rezultatele, emițând pronosticuri asupra rezultatului celui de al doilea scrutin.

Paul Doumer

S'a născut la 22 Martie 1857 la Aunliac (Cantal). A început ca profesor și publicist, apoi s'a dedicat politicii. Dela 1888 încolo a fost deputat al de departamentului Aisne, unde este proprietarul unui castel Anizy.

Dela 7912 este senator al Corsiciei.

În guvernul Bourgeois ocupă între anii 1895—96, pentru prima oară un portofoliu ministerial: Finanțele. Mai cunoscut s'a făcut apoi în calitate de guvernator al Indochinei unde desfășură o activitate extraordinară și lucrează alături de imputernicitul militar generalul Gallieni. La alegerile pentru președinția republicii, din 17 Ianuarie 1906, obține 371 voturi față de Fallières care obține 449 voturi și devine urmașul lui Loubet. În timpul războiului nu a avut un rol prea important; în cabinetul de scurtă durată al lui Painlevé (Septembrie—Noembrie 1917) devine ministru de Stat fără portofoliu. În cel șaptelea cabinet Briand (Ianuarie 1921 până în Ianuarie 1922) ocupă departamentul Finanțelor. În această calitate duce la bun sfârșit, în conferința de la Paris a aliaților, pretențiunile de despăgubire adreseate Germaniei.

După debarcarea lui Loecheur ca ministru de Finanțe în cabinetul Briand din 1925, Doumer îi ia locul, dar totuși nu poate stăvi prea mult timp în funcție. În următorul cabinet Briand din Martie 1926, e înlocuit cu Féréh.

La 14 Ianuarie 1927, Doumer a fost ales prin 238 voturi din 273 președinte al Senatului.

Noul orar.

D-l ministru al lucrărilor publice și comunicațiilor a făcut cunoscut tuturor departamentelor printr-o adresă că dispozițiunile jurnalului Constituției de ministri Nr. 348 din 30 Martie a. c. publicat în Monitorul Oficial Nr. 78 din 3 Aprilie a. c. se vor aplica întocmai ca începere-dele 15 Mai a. c. în acest sens va trebui ca în noaptea de 14 spre 15 Mai a. c. toate cearșornicele să se șteacă înapoi cu o ară, astfel ca atunci când ele după orarul actual arată ora unu, să fie puse la ară ora 24.

Economiile continuă

Celam în ziarul „Lupta”.

D-l Iorga s'a plâns în scurtul său voiaj electoral, de risipă pe care a constatat-o la venirea sa la guvern. Economiile se vor vor ține lanț și în toate direcțiile — a anunțat primul ministru.

Ca un început al acestei severe operațiuni financiare ne-a fost să vedem adresa prin care un d-n D. Danu, pensionar a fost numit „informator” *Diurnist* pe lângă poliția orașului Huși. Asemenea „informatori” și tot diurniști, au fost numiți și în alte orașe.

Iată cum înțelege să deuteze în materie de „economii” regimul „regenerării morale” al d-lui N. Iorga.

După ce s'au numit în mod ilegal consilieri tehnici (cazul d-lui Roesler la instrucția publică) și câte 2—3 secretari generali (cazul dela Interne), iată că acum a început plasamentul agenților electorali mai mărungi.

Dacă sistemul „economilor” va continua, vom avea, cu siguranță, pe lângă funcționarii prevăzuți în buget tot atâția diurniști căci așa înțelege d-l Iorga să facă „sălbatecile economii” pe care le-a anunțat.

Dezordinele din Spania

Zilele prime după plecarea Regelui și proclamarea de republică a Spaniei aveau o aparență de liniște, care de fapt nu era decât o pauză de pregătire pentru desfășurarea evenimentelor viitoare. Atitudinea monarhizilor și reacțiunile lor cu stărnit o vie reacțiune în rândul republicanilor, care în ultimele zile au deslășuit o adevărată furtună de excese în întreaga țară. În multe locuri, intervenind armata, a fost silită să facă uz de armă pentru susținerea ordinii.

În Madrid au fost incendiate 10 mănăstiri, dintre care unele considerate monumente istorice. La fel în alte orașe ale Spaniei. La Sevilla mulțimea a incendiat biserica iezuiților, la Alicante 7 mănăstiri, reședința iezuiților, și două tipografii ale zărilor monarhiste. În Grenada au aruncat în aer, cu dinamită, o parte a mănăstirii Carmeliților. La Malaga manifestații au incendiat două mănăstiri și palatul episcopal.

Au fost făcute o mulțime de arestări.

În fața situației dl Alcalá Zamora, șeful guvernului, a adresat popoului spaniol un discurs transmis prin toate stațiunile de radio. Dl Zamora asigură că guvernul e stăpân pe situație și va menține ordinea prin toate mijloacele.

Zărele îndeamnă populația să ajute guvernul la domolirea exceselor.

Meseriașilor li se pune în vedere ca până la 21 Mai 1931 să înalțeze Inspectoratului Muncii tablourile săptămânale, semestriale și anuale despre angajații lor.

Cel care nu se vor conforma nici după acest aviz, se vor amenința cu Lei 1000—50,000 conform Art. 22 din „Legea pentru înființarea Institutului de statistică generală a Statului”.

De asemenea se atrage atențiunea, că fără certe de lucru nu se poate angaja nici o călă. Meseriașii contravenienți se vor amenda cu Lei 1200—12,000 pentru fiecare caz în parte, conform Art. 157 din Art. de lege XVII din anul 1884.

Informațiuni mai detaliate se dau la Corporația Meseriașilor Str. Furculiței de jos Nr. 5, între orele 8—1 a. m.

ROATA ○

Iarăși a sosit ziua roții, ziua inelului, care a dus la izbândă steagul Partidului Național din județul nostru în atâtea rânduri și cu deosebire în zilele neuitate ale luni Decembrie anul Domnului 1928, când mijle de alegători s'au dus nestingheriți de nimeni în frunte cu famfare și steaguri, în fața urnelor electorale, votând cu ○, semnul listelor Partidului Național Țărănesc.

Au fost zile de sărbătoare, zile neuitate, zile istorice.

Frați alegători, nu dați uitării acele zile de înălțare sufletească și de libertate a votului.

Cu toată criza grea economică și bănească de care este bătută țara noastră ca și toată lumea și care a împedat în măsură mare guvernul P. N. Ț. ca să înfăptuiască întreg programul său spre binele țărâniei și muncitorimeii noastre de tot soiul, nu lăsați roata ○ din mână în zilele de 1, 4 și 6 Iunie și înfățișându-vă în fața urnei electorale, votați listele P. N. Ț. cu semnul biruinței.

D-l Argetoianu a fost dat judecâții

Decizia partidului național-țărănesc.

Biroul partidului național-țărănesc a ținut ieri trei ședințe pentru a examina situația creată prin decretul de suspendare a legii administrative locale. Asupra hotărârilor luate s'a dat aseară următorul comunicat:

Prin decretul regal din 11 Mai 1931 se dispune;

„Art. I. — Funcțiunea și atribuțiunile președintelui delegațiunii județene specificate în legea pentru organizarea administrațiunii locale sunt și rămân suspendate până la posibilitatea unei aplicațiuni integrale a legii, atribuțiunile lui trecând asupra prefectului de județ respectiv”.

Înaltul decret regal este însoțit de raportul ministrului de interne ad interim prin care se motivează ceoace ar fi determinat necesitatea unei asemenea măsuri.

Se afirmă în mod inexact că legea administrației locale nu a fost aplicată în întregime.

În fapt aplicarea ei a fost constatată printr-un înalt decret regal încă din Ianuarie 1930. Se mai afirmă apoi că aplicarea legii: ar costa 2 miliarde și jumătate, pe pe când în realitate cheltuielile oficiale constată că ea costă de stat cu 373 milioane lei mai puțin decât vechea lege și pe comune și județe numai cu 190 milioane mai mult.

Această motivare, plină de inexactități și arătări intenționate false, nu poate întoneci faptul că procedeuul urmat este o călcare categorică a Constituției și atrage întreaga răspundere a ministrului de Interne care a contrasemnat Înaltul decret Regal.

Articolele 87 și 88 din Constituție dispun următoarele:

Art. 87. — Persoana Regelui este inviolabilă.

Miniștrii lui sunt răspunzători.

Nici un act al Regelui nu poate avea tărie dacă nu va fi contrasemnat de un ministru, care prin aceasta chiar devine răspunzător de acel act.

Art. 88. — (Puterile regale) al. 10. El face regulamente necesare pentru executarea legilor, fără să poată vreodată modifica sau suspenda legile și nu poate scuti pe nimeni de executarea lor.

Ministerul de Interne care a contrasemnat decretul regal a violat deci aceste articole din Constituțiune.

În fața acestei sfidări a principiului separațiunii puterilor și în fața acestei flagrante călcări a Constituției, partidul național-țărănesc consideră acel decret din punct de vedere de drept ca inexistent și hotărăște:

1) A se adresa Justiției pentru constatarea neconstituționalității lui;

2) A lua măsuri ca să se sancționeze, după procedura legii responsabilității ministeriale pe ministrul care, coborându-și jurământul prestat, a săvârșit această violare a Constituției”.

Doctor

TEODOR ION GHEORGHIU

Medic dentist

Consultații tratamente
15—18

Str. Regele Carol 30

(Post Porțel 88)

163 1—0